

Số: 42 /TB-VC2-HC

Đà Nẵng, ngày 27 tháng 6 năm 2022

FDVN LAW FIRM

Tài liệu nghiệp vụ

THÔNG BÁO

Rút kinh nghiệm về kiểm sát việc giải quyết vụ án hành chính

Thông qua công tác kiểm sát thụ lý, giải quyết phúc thẩm vụ án hành chính, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng thấy cần rút kinh nghiệm đối với vụ án về “*Kiến quyết định hành chính*” giữa người khởi kiện ông Ngô Văn Hoàng, người bị kiện Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã Hương Thủy, tỉnh TT-H, như sau:

I. NỘI DUNG VỤ ÁN

Nguồn gốc thửa đất số 161, tờ bản đồ số 31, diện tích 1.471m², tọa lạc tại phường Thủy Dương, thị xã Hương Thủy, tỉnh TT-H là do vườn ươm Phụ Lão quản lý. Vào năm 1990, vườn ươm Phụ Lão giải thể, không canh tác trồng trọt, lúc đó vì không có nhà ở, nên gia đình ông Hoàng đến xin khai phá tại vị trí của đất vườn ươm như bao gia đình khác để làm nhà ở và canh tác trồng trọt. Khi lãng mộ của khu đất đã được di dời, gia đình ông Hoàng trồng cây ăn quả như mít, chanh ổi, tiêu, đu đủ và xây dựng trang trại nuôi gà, nuôi heo... cho đến nay.

Năm 2001, có phái đoàn đo đạc của Bộ tiến hành đo đạc đất toàn xã, họ đã đo đạc và ghi rõ diện tích thực tế cho gia đình ông Hoàng sử dụng. Cũng vào năm 2001, UBND xã Thủy Dương thành lập “*Hội đồng xử lý*” các trường hợp lấn chiếm đất và xây dựng trái phép kể từ tháng 5/2001 trở về trước và đã khẳng định diện tích đất gia đình ông Hoàng và một số gia đình khác đang ở và sử dụng là đất vườn ươm của Phụ Lão.

Năm 2015, vợ chồng ông Hoàng có cho em trai ông là Ngô Văn Sơn sản xuất một phần diện tích đất của ông Hoàng và chỉ cho sản xuất trồng cây ngắn ngày. Năm 2016, ông Hoàng tiến hành lập hồ sơ đề nghị cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất (sau đây viết tắt là Giấy CNQSD đất) theo quy định. Ngày 13/01/2017, UBND thị xã Hương Thủy đã cấp Giấy CNQSD đất số CC577630, thửa đất số 161, tờ bản đồ số 31, diện tích 1471m², tọa lạc tại phường Thủy Dương, thị xã Hương Thủy, tỉnh TT-H cho ông Hoàng và bà Nguyễn Thị Thìn.

Tháng 10/2018, các ông bà Ngô Văn Hùng, Ngô Văn Sơn, Ngô Văn Long,

Ngô Thị Hà, Ngô Thị Nhung, Ngô Thị Huệ, Ngô Thị Hoa và Ngô Thị Loan là em của Ông (là các con của cụ Ngô Văn Vân và Lê Thị Vện) có đơn kiến nghị thu hồi Giấy CNQSD đất số CC 577630, thửa đất số 161, tờ bản đồ số 31, diện tích 1.471m² đã cấp cho vợ chồng ông Hoàng.

Quá trình giải quyết, ngày 17/9/2019 UBND thị xã Hương Thủy có công văn số 1226/UBND-TNMT về việc thu hồi Giấy CNQSD đất của vợ chồng ông Hoàng với lý do thu hồi “...*đất được cấp không đúng hiện trạng, không đúng diện tích...*” không đồng ý với văn bản trên, nên vợ chồng ông Hoàng khiếu nại đến Chủ tịch thị xã Hương Thủy; ngày 11/5/2020 UBND thị xã Hương Thủy ban hành Quyết định số 1171/QĐ-UBND bác đơn khiếu nại của ông Hoàng và thu hồi Giấy CNQSD đất CC577630, thửa đất số 161, tờ bản đồ số 31 với lý do thu hồi “*đất được cấp không đúng hiện trạng, không đúng diện tích*”.

Nay, ông Hoàng yêu cầu hủy Công văn số 1226 /UBND-TNMT ngày 17/9/2019 của UBND thị xã Hương Thủy về việc thu hồi Giấy CNQSD đất đã cấp cho ông Ngô Văn Hoàng và bà Nguyễn Thị Thìn và hủy Quyết định giải quyết khiếu nại số 1171/QĐ-UBND ngày 11/5/2020 của UBND thị xã Hương Thủy.

II. QUÁ TRÌNH GIẢI QUYẾT CỦA TÒA ÁN

- Bản án hành chính sơ thẩm số 13/2021/HC-ST ngày 08/10/2021 của Tòa án nhân dân tỉnh TTH đã quyết định. *Tuyên xử : Chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của ông Ngô Văn Hoàng;*

1. *Hủy Công văn số 1226/UBND-TNMT ngày 17/9/2019 của UBND thị xã Hương Thủy về việc thu hồi Giấy chứng nhận quyền sử dụng của ông Ngô Văn Hoàng và bà Nguyễn Thị Thìn*

2. *Hủy Quyết định số 1171/QĐ-UBND ngày 15/05/2020 của Chủ tịch UBND thị xã Hương Thủy, tỉnh Thừa Thiên Huế về việc giải quyết đơn khiếu nại của ông Ngô Văn Hoàng, bà Nguyễn Thị Thìn.*

Ngày 19/11/2021, những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan gồm: Bà Lê Thị Vện, bà Ngô Thị Hà, bà Nguyễn Thị Vui, bà Ngô Thị Loan, bà Ngô Thị Hòa, bà Ngô Thị Huệ, bà Ngô Thị Nhung, ông Ngô Văn Long và ông Ngô Văn Sơn kháng cáo đề nghị sửa toàn bộ bản án sơ thẩm, bác đơn khởi kiện của ông Ngô Văn Hoàng.

Ngày 22/10/2021, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tỉnh TT-H ban hành Quyết định kháng nghị phúc thẩm số 1826/QĐ-VKS-HC đề nghị sửa toàn bộ bản án sơ thẩm, bác yêu cầu khởi kiện của ông Ngô Văn Hoàng.

- Bản án hành chính phúc thẩm số 139/2022/HC- PT ngày 19/5/2022 của Tòa án nhân dân cấp cao tại ĐN đã quyết định: Chấp nhận kháng cáo của bà Lê

Thị Vện, bà Ngô Thị Hà, quyết định kháng nghị phúc thẩm số 1826/QĐ-VKS-HC của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tỉnh TT-H sửa toàn bộ Bản án hành chính sơ thẩm số 13/2021/HC-ST ngày 8/10/2021 của Tòa án nhân dân tỉnh TT-H.

III. NHỮNG VẤN ĐỀ CẦN RÚT KINH NGHIỆM

1. Vi phạm về tố tụng

Thứ nhất: Không đưa đầy đủ người có quyền, nghĩa vụ tham gia vụ án: Tại giai đoạn sơ thẩm bà Ngô Thị Nhung, sinh năm 1966 là con ông Ngô Văn Vân, bà Lê Thị Vện không được Tòa án nhân dân tỉnh TT-H đưa vào tham gia tố tụng với tư cách là người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan trong vụ án là vi phạm qui định tại các Điều 53, 55 và Điều 58 Luật Tố tụng hành chính.

Thứ hai: Không lập thủ tục để đưa người kế thừa quyền, nghĩa vụ tố tụng vào tham gia vụ án: Trích lục khai tử của UBND phường Thủy Dương, thị xã Hương Thủy, tỉnh TT-H, thể hiện ông Ngô Văn Dũng (tên gọi khác là Hùng), sinh năm 1957 đã chết ngày 18/10/2019. Vụ án được Tòa án nhân dân tỉnh TT-H thụ lý theo Thông báo số 10/2020/TLST-HC ngày 23/6/2020, tại thời điểm này ông Ngô Văn Dũng đã chết nhưng Tòa án nhân dân tỉnh TT-H không lập thủ tục để đưa người kế thừa quyền, nghĩa vụ tố tụng là bà Nguyễn Thị Vui (vợ ông Dũng) và các con của ông Dũng vào tham gia tố tụng là vi phạm qui định Điều 59 Luật Tố tụng hành chính.

Thứ ba: Không lập thủ tục thụ lý kháng cáo, vi phạm trong việc cấp gửi bản án cho đương sự: Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng thụ lý giải quyết vụ án theo Thông báo thụ lý phúc thẩm số 339/2021/TLPT-HC ngày 25/11/2021, hồ sơ vụ án có kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh TT-H, không có kháng cáo của các đương sự. Ngày 07/12/2021, Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm, ấn định xét xử ngày 24/12/2021 nhưng phải hoãn vì phát hiện các đương sự có kháng cáo nhưng chưa được Tòa án nhân dân tỉnh TT-H thụ lý và Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng xét kháng cáo quá hạn theo qui định tại Điều 208 Luật Tố tụng hành chính. Ngày 06/01/2022, Hội đồng xét kháng cáo quá hạn Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng đã quyết định chấp nhận kháng cáo của bà Lê Thị Vện và bà Ngô Thị Hà và ngày 16/02/2022, Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng ra Thông báo số 339A/2022/TLPT-HC về việc thông báo thụ lý vụ án để xét xử (bổ sung) kháng cáo của bà Vện, bà Hà.

Phiên tòa xét xử sơ thẩm ngày 08/10/2021 bà Vện và bà Hà vắng mặt nhưng đến ngày 15/11/2021 bà Vện, bà Hà mới được Tòa án nhân dân tỉnh TT-H cấp gửi bản án sơ thẩm là vi phạm qui định tại Điều 196 Luật Tố tụng hành chính, dẫn đến bà Vện, bà Hà không thực hiện được quyền kháng cáo trong thời gian luật định.

Hội đồng xét xử phúc thẩm nhận định cấp sơ thẩm không đưa bà Nhung con ông Vân, bà Vện và người kế thừa quyền và nghĩa vụ tố tụng của ông Dũng là vợ và các con của ông Dũng vào tham gia vụ án là vi phạm tố tụng. Tuy nhiên, cấp phúc thẩm đã sửa án sơ thẩm nên quyền lợi của những người này đã được xem xét theo hướng có lợi nên không cần phải hủy án sơ thẩm.

2. Về nội dung :

Tại thời điểm cấp Giấy CNQSD đất cho vợ chồng ông Hoàng, bà Thìn thì vào năm 2016 có một phần thửa đất, theo Bản đồ địa chính lập năm 2004, thửa đất số 161, do ông Ngô Văn Vân (bố ông Hoàng) kê khai đăng ký sử dụng. Tuy nhiên khi tiến hành lập thủ tục cấp Giấy CNQSD đất cho vợ chồng ông Ngô Văn Hoàng, bà Nguyễn Thị Thìn vào năm 2017, UBND phường Thủy Dương không xác minh làm rõ mà xác nhận toàn bộ thửa đất, bao gồm cả diện tích 600m² (đất của ông Vân, bà Vện cho con trai là ông Long, ông Sơn trồng cây keo) cho vợ chồng ông Hoàng, bà Thìn là không đúng với thực tế sử dụng đất, vì vậy những người đang sử dụng đất trước đó là ông bà Lê Thị Vện, Ngô Thị Hà, Nguyễn Thị Vui (vợ ông Dũng), Ngô Thị Loan, Ngô Thị Hòa, Ngô Thị Huệ, Ngô Thị Nhung, Ngô Văn Long và Ngô Văn Sơn khiếu nại là có cơ sở nên UBND thị xã Hương Thủy, tỉnh TT-H thu hồi Giấy CNQSD đất đã cấp cho ông Hoàng, bà Thìn với mục đích để điều chỉnh lại việc cấp đất cho đúng đối tượng, đúng diện tích sử dụng đất là có căn cứ.

Cấp sơ thẩm không xem xét thẩm định tại chỗ là vi phạm qui định tại Điều 88 Luật Tố tụng hành chính. Quá trình giải quyết vụ án tại giai đoạn phúc thẩm, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao đã thực hiện quyền yêu cầu Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng tiến hành thu thập bổ sung tài liệu chứng cứ và tiến hành xem xét thẩm định tại chỗ, Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng đã thực hiện ủy thác xem xét thẩm định tại chỗ cho Tòa án nhân dân tỉnh TH-H. Từ kết quả thẩm tra xác minh bổ sung tài liệu chứng cứ trong giai đoạn phúc thẩm đã đủ căn cứ xác định theo Bản đồ địa chính năm 2004 thì thửa 161 nguồn gốc đất là của ông Ngô Văn Vân (bố ruột ông Hoàng) kê khai diện tích 2.239m²(bao gồm cả diện tích đất nghĩa địa), loại đất ĐM, ông Vân chết năm 2008. Đến năm 2016 thì ông Hoàng kê khai và làm thủ tục cấp Giấy CNQSD đất, theo Bản đồ địa chính lập năm 2013 toàn bộ thửa 161, tờ bản đồ số 31, diện tích 1.471m², trên diện tích đất ông Hoàng được cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất có diện tích đất ông Long và ông Sơn trồng cây Bạc Hà đã thu hoạch tháng 11/2021(hiện chỉ còn gốc cây khô), ông Hoàng cho rằng ông chỉ cho ông Sơn, ông Long mượn đất để trồng cây nhưng không đưa ra được tài liệu nào chứng minh về việc cho mượn đất.

Do đó, Hội đồng xét xử cấp phúc thẩm đã chấp nhận kháng cáo của bà Lê

Thị Vận, bà Ngô Thị Hà, Quyết định kháng nghị phúc thẩm số 1826/QĐ-VKS-HC ngày 22/10/2021 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tỉnh TH-H, sửa Bản án hành chính sơ thẩm số 13/2021/HC-ST ngày 08/10/2021 của Tòa án nhân dân tỉnh TT-H, bác toàn bộ yêu cầu khởi kiện của ông Ngô Văn Hoàng.

Thông qua việc kiểm sát giải quyết vụ án hành chính, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh TH-H đã kịp thời phát hiện vi phạm của cấp sơ thẩm về nội dung, ban hành quyết định kháng nghị phúc thẩm bảo vệ được quyền và lợi ích hợp pháp của các đương sự trong vụ án và cần tiếp tục phát huy trong công tác kiểm sát xét xử trong thời gian đến. Tuy nhiên, quá trình kiểm sát giải quyết vụ án ở cấp sơ thẩm, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh TH-H chưa phát hiện kịp thời việc cấp sơ thẩm có vi phạm về tố tụng như không đưa đầy đủ người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan tham gia tố tụng, không lập thủ tục để đưa người kế thừa quyền, nghĩa vụ tố tụng vào tham gia vụ án cũng là có thiếu sót cần rút kinh nghiệm.

Để nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác kiểm sát, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng thông báo đến Viện kiểm sát nhân dân các địa phương khu vực Miền Trung - Tây Nguyên để rút kinh nghiệm chung khi kiểm sát giải quyết vụ án hành chính tương tự. Đồng thời, chủ động phát hiện và thông báo ngay những bản án có vi phạm để kịp thời ban hành kháng nghị bảo đảm cho việc áp dụng pháp luật một cách nghiêm chỉnh, thống nhất bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của cá nhân như Viện kiểm sát nhân dân tỉnh TT-H đã thực hiện đối với vụ án nêu trên. *h.vj*

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng – PVT VKSTC (để b/c);
- Vụ 10 + Vụ 14 VKSTC (để b/c);
- VKS tỉnh, thành phố trong khu vực MT-TN ;
- Đ/c Viện trưởng VC2 (B/cáo);
- Đ/c P. Viện trưởng VC2, Phụ trách V3;
- VC1, VC3 (để tham khảo);
- Trang thông tin điện tử VC2;
- Lưu VP, HSKS, V3. *u*

Nguyễn Văn Chiến